

**Miten Suomi
voidaan pelastaa**

TALOUSPOLIITTINEN MANIFESTI

Vesa Kanninen • Jukka Ala-Peijari
Heikki Koskenkylä • Tuomas Malinen
Ilkka Mellin • Sami Miettinen

libera

**Miten Suomi
voidaan pelastaa**

24.4.2015

**#pelastetaansuomi
@liberafi**

libera
V A P A U S & V A S T U U

Miten Suomi voidaan pelastaa.
Talouspoliittinen manifesti
Kirjan julkistaminen 24.4.2015

Kansantaloustieteen professori Vesa
Kanniainen
Helsingin yliopisto

Miksi tämä kirja

- Hyvinvoinnin menetykset Suomessa mittavat: BKT laskenut 2008 jälkeen 5 % - lisäksi potentiaalisesta tulojen kasvusta menetetty 25 %
- Suomen tulevaisuuden näkymät kehnot.
- Poliittinen järjestelmä epäonnistunut tehtävässään

Kirjoittajat ja kustantaja

- Kirjaa työstettäessä rahaa ei ole pyydetty, eikä saatu
- Kustantaja ei ole puuttunut kirjan sisältöön

Tutkimustyö ratkaiskoon

- Kirjassamme analyysi on pyritty perustamaan tutkimukseen – yli 300 lähdeviittausta
- Ryhmässä käyty kitkerääkin sananvaihtoa
- Ryhmän vetäjänä ilmoitan olevani poliittisten puolueiden ulkopuolella, en äänestänyt poliittisissa vaaleissa, enkä ole äänestänyt aikaisemmissakaan
- Minulle kelpaa mikä tahansa talouspolitiikka, joka on Suomen edun mukaista ja jonka tutkimuksen valossa uskon Suomea auttavan

Linjaus

- Julkisen talouden tila huolestuttava, mutta kirjan analyysi ei perustu leikkauslistoihin
- Kysymme: *mitä rakenteellisia uudistuksia Suomessa on aihetta tutkimuksen valossa tavoitella, jotta kasvukykynsä menettänyt maa saadaan uudelleen kasvuun ja ihmisten elintaso turvataan?*

Punainen lanka: yritystoiminnan edellytykset Suomessa

- Suomea ei pelasteta julkisen sektorin laajentamisella vaan yritystoiminnan edellytysten parantamisella
- Työllisyyden vastuu Suomessa siirtynyt suurilta yrityksiltä pk-sektorille
- Vientisektorin kilpailukyky puutteellinen, välituotepanosten kustannuskehitys ongelmana
- Suomeen eivät investoi suomalaiset eivätkä ulkomaiset yritykset

Keskeiset arvioidut politiikkalohkot

- Työmarkkinat: kohti pohjoismaista mallia
- Verotus vaatii kokonaisuudistuksen
- Pääomamarkkinoita tulee kehittää
- Eduskunnan toiminta vaatii uudistuksia

Valtasuhteet avoimeen keskusteluun: korporatismiin kritiikki

- Suomi ei ole sopimusyhteiskunta: valtio on kolmikannassa työmarkkinajärjestöjen panttivanki
- Palkansaajajärjestöt eivät edusta koko Suomen kansaa – eivätkä aja jäsenkuntansa pitkän tähtäimen etua
- Elinkeinoelämän keskusliitto huolehtii suurten yhtiöiden edunvalvonnasta, sitä ei kiinnosta koko yrityskentän kehittäminen

Saksan, Ruotsin ja Tanskan työmarkkinat esikuviksi

- Keskitettyjen sopimusten makrotaloudelliset vaikutukset eivät maineensa veroisia
- Yleislakkouhkaukset edustavat ulkoparlamentaarista vallankäyttöä. Laittomat lakot (ml. tukilakot) aiheuttavat liikaa kustannuksia vientiteollisuudelle ja koko kansalle.
- Edunvalvontakoneisto on jyrännyt demokratian.
- Saksa: maan jälleenyhdistyminen määritteli työntekijäjärjestöt niille kuuluvaan rooliin – työmarkkinat tervehtyivät
- Ruotsi: kansa antoi listavaalin kautta hallitukselle mandaatin työmarkkinauudistukseen, työmarkkinajärjestöt mukautuivat ja talous voi hyvin

Eduskunta saanut mandaatin

- Suomen eduskunta on saanut vaaleissa kansalta mandaatin pelastaa Suomi
- Ay-liikkeen on nyt tunnettava yhteiskuntavastuunsa.
- Eduskunnan uhkaaminen jälleen yleislakolla – kuten edellisen laman aikana tehtiin – olisi epäisänmaallinen teko
- Kuljetusala on Suomessa vastuuton: laittomat lakot tulee riittävästi sanktioida

Joustavat työmarkkinat tuovat työtä

- Tutkimus: vahva ay-liike ja korkea työttömyys kulkevat käsi kädessä
- Joustava työmarkkinat tuovat työtä ja antavat syrjäytyneille toivoa: paikallinen sopiminen mahdolliseksi, yleissitovuus pois, minimipalkkalainsäädäntö tilalle, irtisanomisrajoitteen poistaminen alle 10 hengen yrityksiltä jne.
- Oppisopimukset antaisivat nuorille toivoa - ay-liike vastustaa
- Matalapalkkaa-aloja kehitettävä yhdistettynä julkiseen palkkatukeen

Ehdotuksemme yhteisö- ja pääomatulojen verouudistukseksi

- *Yhteisöveroaste 15 % (nyt 20 %).*
- *Pääomatuloveroaste 30 % (nyt 30 ja 33 %)*
- *Julkisesti listaamattomasta yhtiöstä saaduista osingoista ns. normaalituottoa vastaavasta osasta 35 % luetaan veronalaiseen pääomatuloon (nyt: 25 %, kun osinko on enintään 8 prosenttia nettovarallisuudesta, mutta alle 150 000 euroa; 85 %, kun osinko on yli 150 000 euroa, mutta jää alle 8 prosentin rajan; 75 %, kun osinko on yli 8 prosenttia nettovarallisuudesta).*
- *Normaalituotoksi oletetaan 3 % ja tuotto lasketaan yhtiön osakekohtaisen nettovarallisuuden perusteella. Hetemäen työryhmän ehdotuksessa normaalituotoksi on oletettu 5 %.*
- *Julkisesti listaamattoman yhtiön jakamia osinkoja, jotka ylittävät normaalituoton rajan, verotetaan täysimääräisesti pääomatulona. Samalla luovutaan niin sanotusta ansiotulo-osingosta.*
- *Listattujen yhtiöiden maksamista osingoista 3000 euroon saakka 35 prosenttia on veronalaista pääomatuloa, jota niin ikään verotetaan 30 prosentin veroasteella. Ylimenevät osingot ovat täysimääräisesti 30 prosentin veroasteella verotettavia kuten muukin pääomatulo.*

Muut verot

- Ansiotulojen verotuksen alentaminen keskituloisilta.
- Varallisuusveron palauttaminen olisi ongelmallinen.
- Perintövero kannattaa säilyttää, mutta sen lievennyssäädökset tulisi korjata.

Verouudistuksen vaikutuksia

- Yhteisö- ja pääomatulojen verouudistus rakentuu ns. Hetemäen toimikunnan ehdotuksille - mutta päivitetystä muodossa. Ehdotus:
  - säilyttää yrittäjyyshuojennuksen
  - poistaa listautumiskynnyksen
  - vähentää ratkaisevasti jaetun voiton verotuksen epäneutraalisuutta
  - supistaa kuilua pääomatulojen verotuksen ja ansiotulojen verotuksen välillä
  - vähentää kannusteita veropohjien viemiseen ulkomaille
  - vähentää harmaata taloutta.
- Verouudistus on rahoitettavissa yritystukia ja verotukia karsimalla.

Pääomamarkkinoiden kehittäminen

- Suomen rahoitusjärjestelmä on liian pankkikeskeinen
- Rahoitusjärjestelmän kehittämisen päätehtävänä tulee olla hankerahoituksen vahvistaminen oman pääoman ehtoisia vaihtoehtoja kehittämällä

Esitämme eräitä valtiontalouden leikkauksia

Koska kansakunnan kokonaistulot ovat supistuneet, tuska täytyy jakaa tasan. Myös työpaikkansa säilyttäneiden hyväosaisten on tingittävä. Esittämämme leikkaukset:

- Työntekijöiden ay-jäsenyyden verosubvention poistaminen ja Elinkeinoelämän keskusliiton jäsenyritysten jäsenyyden verosubvention poistaminen
- Yritystukien leikkaukset
- Verotukien karsiminen
- Työttömyyskorvauksen porrastaminen
- Korkeakoulujen rahoituksessa siirtyminen Australian malliin

Poliittisen järjestelmän kritiikki ja uudistaminen

- Suomen kansa ansaitsee paremmin toimivan kansanedustuslaitoksen
- Neljä ehdotusta:
  - Kansanedustajille kannustinpalkkaus
  - Kansanedustajien määrän supistaminen 151:een
  - Joustavaa listavaalia harkittava
  - Kansanedustajien toimikausien rajaaminen kolmeen

Ryhmän työ on tehty

- Kirjoittajien työ ryhmänä päättyy tämän kirjan julkistamiseen – ehkä pienempiä puheenvuoroja osa meistä käyttää
- Toivomme, että suomalaiset perehtyvät tähän kirjaan ja käyvät keskustelua sen suosituksista.

KIITOS!